

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/138/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721201251
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8721201251.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Eduarda Valenčina vo veci navrhovateľa: L. W., nar. X.X.XXXX, bytom P. Č. XX, zast. JUDr. Iveta Pálffy Fabianová, advokátska kancelária, so sídlom Štefánikovo nám. 5, Spišská Nová Ves, IČO:42241481 proti odporkyni: Ľ. W., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom P. č. XX, t.č. bytom O. XX, XXX XX L. , zast. JUDr. Karol Orolín, s.r.o., so sídlom Námestie sv. Egídia 42, 058 01 Poprad , o určenie výživného na plnoleté dieťa , o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 14Pc/10/2021 - 90 zo dňa 22.06.2021 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v napadnutej časti t.j. vo výroku III. o zamietnutí návrhu navrhovateľa v prevyšujúcej časti.

Mení rozsudok vo výroku IV. o trovách konania tak, že priznáva navrhovateľovi vo vzťahu k odporkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20% s tým, že o jeho výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. zaviazal odporkyňu prispievať na výživu navrhovateľa sumou 90,- Eur mesačne od 4.5.2021, ktoré je odporkyňa povinná platiť k rukám navrhovateľa vždy do 15. toho dňa v mesiaci vopred. II. vyslovil, že nedoplatok na výživnom za obdobie od 4.5.2021 do 30.6.2021 činí zo strany odporkyne sumu 171,29 Eur, ktorý ju zaväzuje zaplatiť do rúk navrhovateľa v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. III. v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol. IV. vyslovil, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznáva.

2. Právne odôvodnil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie podľa ust. § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že vychádzal zo skutočností, že pri príjme 590,- Eur netto mesačne je v možnostiach odporkyne takúto sumu uhrádzať, pričom zohľadnil, že aj keď navrhovateľ je plnoletý, odporkyňa, ktorá je jeho matkou mu nielenže nezabezpečuje riadne výživu a iné potreby, ale ani príležitostne mu neposkytuje iné plnenia, ktoré sa bežne medzi rodičmi a deťmi v rámci možností vyžadujú. Aj keď Zákon o rodine neurčuje nejakú presnú šablónu pri určení výšky výživného, z ustálenej súdnej praxe, na ktorú aj bežne poukazuje vo svojich rozhodnutiach Krajský súd v Prešove, je zrejmé, že vo veku dieťaťa 18 rokov sa percentuálne rozmedzie určuje v rozmedzí medzi 19 % až 25 % z mesačného čistého príjmu povinného rodiča / Materiál Ministerstva spravodlivosti Českej republiky „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudu v otázkách výživného na nezaopatrené deti /.

4. Keďže súd prvej inštancie zaviazal odporkyňu výživným od podania návrhu nakoľko odvtedy si preukázateľne vyživovaciu povinnosť neplnila, vznikol na výživnom nedoplatok a to za mesiac máj 2021 v sume 81,29 Eur a jún 2021 v sume 90,- Eur, spolu 171,29 Eur. Súčasná platná právna úprava už nepozná inštitút splátok dlžného výživného, a preto rozhodol súd o úhrade dlžného výživného v zákonom stanovenej lehote, pričom súd prvej inštancie poznamenal, že akékoľvek predĺženie patričnej lehoty by nebolo vzhľadom na povahu veci spravodlivé.

5. Navrhovateľ v návrhu žiadal určiť výživné vo výške 150,- Eur mesačne od 3.5.2021, avšak súd prvej inštancie musel prihliadnuť na celkový počet vyživovacích povinností na strane odporkyne, i keď nateraz ešte nie je rozhodnuté o výživnom na mal. deti na čas po rozvode manželstva, a preto stanovil výživné v nižšom rozsahu, teda 90,- Eur mesačne. Zároveň pri stanovení takejto výšky výživného zohľadnil i možnosť a aj reálnu potrebu, aby navrhovateľ svoje výdavky sčasti pokrýval prípadnými príjmami z brigád a podobne. Z uvedeného dôvodu preto návrh navrhovateľa v prevyšujúcej časti zamietol a to aj čo sa týka doby odkedy žiadal určiť výživné, keďže toto v zmysle zákona mohlo byť priznané len odo dňa podania návrhu až 4.5.2021.

6. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 2 CSP podľa ktorého ak mala strana úspech vo veci len čiastočne, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V danom prípade v podstate sa jednalo len o polovičný úspech navrhovateľa, navyše ide o špecifické konanie / výživné medzi príbuznými /, a preto súd prvej inštancie mal za to, že je spravodlivé požadovať od strán sporu, aby náklady na konanie znášala každá zo strán sporu samostatne.

7. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie navrhovateľ a to vo výroku III. o zamietnutí návrhu navrhovateľa v prevyšujúcej časti a vo výroku IV. ktorým súd prvej inštancie stranám sporu náhradu trov konania nepriznal. Právne odôvodnil svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Navrhovateľ mal za to, že z odôvodnenia rozsudku nie je možné jednoznačne a nepochybné zistiť prečo neboli do úvahy vzaté jeho náklady na život nakoľko nebolo zohľadnené to, že jeho otec, ktorý sa o neho stará sám zabezpečuje o neho starostlivosť sa stará ešte o jeho dve mladšie sestry. Tieto sestry sú v striedavej starostlivosti. Prečo neboli vzaté do úvahy argumenty navrhovateľa a hlavne dôkazy o tom, že odporkyňa sa oňho nestará a nezabezpečuje o neho náležitú starostlivosť hoci nie je schopný sám sa živiť. Z odôvodnenia nie je možné zistiť prečo mu bolo určené výživné na sumu 90,- Eur mesačne čo predstavuje na jeden deň 3,- Eurá. Pokiaľ by otec nezabezpečoval všetky jeho potreby tak z toho by ani nemal na jedlo. Mal za to, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Odporkyňa sa o navrhovateľa nestará, stará sa iba o seba a o jeho dve sestry a pokiaľ potrebujú niečo čo je drahšie tak ich odporkyňa pošle za otcom, aby to uhradil. Odporkyňa nerobí nič preto, aby si našla buď lepšie platenú prácu alebo brigádu keďže má tri vyživovacie povinnosti a všetky deti vrátane navrhovateľa nie sú schopné samé sa živiť keďže všetci navštevujú školy. Odporkyňa sa s navrhovateľom dlhodobo nerozpráva. Nijakým spôsobom nekomunikuje a pokiaľ ešte žila v spoločnej domácnosti tak uvarila iba sestrám a navrhovateľovi nie. Toto všetko zabezpečoval a zabezpečuje iba otec navrhovateľa. Odporkyňa má voči navrhovateľovi vyživovaciu povinnosť, ktorá má prednosť pred akýmkoľvek výdavkom. Ani nájomné za byt, ani pôžičky, ani iné výdavky nepovažuje ustálená súdna prax za dôležitejšie a prioritnejšie ako je plnenie vyživovacej si povinnosti. Odporkyňa s navrhovateľom prerušila kontakty potom čo ju upozornil, že nikdy nie je doma a neustále chodí po večeroch so svojou kamarátkou čo veľmi zle vplýva na otca, na sestry, na celú rodinu. Malá sestra si myslí, že robí niečo zlé a preto sa rodičia hádajú. Vtedy si odporkyňa vymyslela, že ju navrhovateľ vyháňa z domu a udrela ho. Odvtedy sa s navrhovateľom nerozpráva ani sa oňho nestará. Preto navrhovateľ nemal inú možnosť iba žiadať výživné, lebo otec hoci je onkologický pacient tak musí ešte pracovať aby jemu a sestrám zabezpečil dôstojný život. Suma výživného vo výške 150,- Eur, ktorú žiadal od odporkyne nie je na osobu v jeho veku prehnaná. Otec by aj tak prispieval na jeho potreby viac hoci žije s ním a on sa aj o neho osobne stará a zabezpečuje jeho potreby. Výživné má uspokojovať všetky potreby oprávneného. Tak suma 150,- Eur s tým, že odporkyňa mu ničím nad rámec výživného neprispieva je primeraná. Súd prvej inštancie podľa názoru navrhovateľa nesprávne aplikoval ustanovenia Zákona o rodine týkajúce sa výživného. Zároveň nesprávne rozhodol i o trovách konania. Navrhovateľ uviedol, že nemá žiadny hodnotný majetok a nemá inú možnosť /keďže odporkyňa s ním nekomunikuje a neplní mu výživné/ iba domáhať sa svojich práv v súdnom konaní. Súd prvej inštancie nevyhodnotil náležite jeho osobnú a ekonomickú situáciu. Preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil (z obsahu odvolania vyplýva, že

v napadnutej časti) a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil nárok na 100% trov odvolacieho konania.

8. Odvolanie navrhovateľa bolo doručené odporkyni na vyjadrenie prostredníctvom jej právneho zástupcu. Vyjadrenie do spisu predložené nebolo.

9. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti t.j. vo výroku III. ktorým súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol a vo výroku IV. o trovách konania bez viazanosti rozsahom tohto odvolania podľa ust. § 65 Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP) a dôvodmi odvolania podľa ust. § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na webovej stránke a úradnej tabuly Krajského súdu v Prešove dňa 28.02.2022 a zistil, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

10. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že navrhovateľ je synom odporkyne, s ktorou však nežije v spoločnej domácnosti. Navrhovateľ žije v domácnosti svojho otca, ktorý je manželom odporkyne, a s ďalšími 2 súrodencami. Medzi odporkyňou a otcom navrhovateľa sa vedie rozvodové konanie na súde pod sp. zn. 15P/7/2021, avšak vzhľadom k tomu, že navrhovateľ už je plnoletý, v konaní o rozvod manželstva už nebude možné rozhodovať o výživnom pre neho.

11. Navrhovateľ navštevuje 3. ročník strednej školy, teda od 1.9.2021 nastúpi do končiaceho ročníka strednej školy. Zvýšené výdaje nemá, venuje sa však posilňovaniu, s čím je spojená aj zvýšená potreba vitamínov, proteínov, čo spôsobuje zvýšenie nákladov na bežný život navrhovateľa. Úhrada všetkých potrieb navrhovateľa v súčasnosti je len na jeho otcovi, keďže ako v návrhu konštatoval a na pojednávaní dňa 22.6.2021 to odporkyňa ani nerozporovala, výživné zo strany odporkyne nie je uhrádzané vôbec.

12. Odporkyňa je v rozvodovom konaní s otcom navrhovateľa, žije sama v podnájme, jej príjem činí 590,- Eur mesačne netto.

13. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov uplatnených odvolateľom do uplynutia lehoty pre podanie odvolania, to, či súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, vychádzajúc z toho, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (porovnaj Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

14. Podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s ust. § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a existenciu takejto vady odvolateľ ani netvrdil.

16. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci. Súd prvej inštancie vykonal v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné na posúdenie existencie predpokladov pre stanovenie rozsahu výživného pre navrhovateľka. Výsledky dokazovania jednotlivu i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu odchyliť.

17. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predstreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či sú vo vzťahu k súdom stanovenému rozsahu výživného zo strany osoby povinnej z platenia výživného pre navrhovateľa splnené zákonné kritéria a v akej výške má matka (odporkyňa) synovi (navrhovateľovi) výživné platiť.

18. V nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky odvolací súd uvádza, že za situácie súdom zisteného skutočného stavu veci možno konštatovať, že stanovený rozsah výživného zodpovedá odôvodneným potrebám plnoletého navrhovateľa, zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného rodiča s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prejednávanej veci majúce vplyv na stanovenie nového rozsahu výživného. O výške výživného rozhodol súd prvej inštancie správne v súlade s ust. § 62 Zákona o rodine. Súd prvej inštancie zároveň podľa názoru odvolacieho súdu správne zistil i skutočný stav veci. Odvolací súd poukazuje na jeho správny skutkový záver. Odporkyňa (matka) pri príjme 590,- Eur netto mesačne môže skutočne uhrádzať sumu 90,- Eur mesačne. Matka nezabezpečuje navrhovateľovi (synovi) riadne výživu ani iné potreby, ani príležitostne mu neposkytuje iné plnenia, ktoré sa bežne medzi rodičmi a deťmi v rámci možnosti vyžadujú. Súd prvej inštancie uvedené konštatoval v bode 13 odôvodnenia rozsudku. S týmto záverom sa stotožňuje i odvolací súd. Zároveň sa odvolací súd stotožňuje i so záverom súdu prvej inštancie, že aj keď Zákonom o rodine neurčuje nijakú presnú šablónu pri určení výšky výživného zostálenej súdnej praxe na ktorú aj bežne poukazuje Krajský súd v Prešove je zrejme, že vo veku 18 rokov sa percentuálne rozmedzie určuje medzi 19% až 25% z mesačného čistého príjmu povinného rodiča. Súd prvej inštancie prihliadol aj na celkový počet vyživovacích povinností na strane odporkyne (matky) i keď na teraz nie je rozhodnuté o výživnom na maloleté deti na čas po rozvode manželstva (ide o ďalšie dve vyživovacie povinnosti).

19. K odvolacej námietke navrhovateľa, že matka vzhľadom na tri vyživovacie povinnosti by si mala zabezpečiť vyšší príjem odvolací súd uvádza, že ani z obsahu spisu a ani z tvrdenia navrhovateľa v priebehu konania ani z odvolania nevyplývajú možnosti, kde by si mohla odporkyňa v danom regióne vyšší príjem zabezpečiť.

20. Odvolacie námietky odvolateľa nespochybnili vecnú správnosť rozsudku v napadnutej časti preto odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutej časti t.j. vo výroku III. o zamietnutí návrhu navrhovateľa v prevyšujúcej časti podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

21. Inak je to čo do výroku IV. o trovách konania. Súd prvej inštancie stranám sporu náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľ v odvolaní v tejto časti uviedol, že odporkyňa s ním nekomunikuje a preto ako plnoletý musel si podať návrh na určenie výživného. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ zastúpený právnym zástupcom. Súd prvej inštancie pri výroku o trovách konania síce uvádza ust. § 255 ods. 2 CSP podľa ktorého mal navrhovateľ úspech len čiastočný, ale v danom prípade bolo potrebné aplikovať ust. § 52 CMP podľa ktorého nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov konania, a keď tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd vzhliadol dôvod pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania navrhovateľovi v zmysle ust. § 55 CMP. Ide o dôvody, ktoré sám navrhovateľ popísal vo svojom návrhu, ktoré konštatoval v priebehu konania. Teda, že odporkyňa s ním nekomunikuje a nemal inú možnosť ako podať návrh na určenie výživného. Preto odvolací súd považoval za spravodlivé rozsudok vo výroku IV. o trovách konania zmeniť tak, že priznal navrhovateľovi vo vzťahu k odporkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20% s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§262 ods. 2 CSP). Navrhovateľ bol úspešný v rozsahu 60%, odporkyňa bola úspešná v rozsahu 40%. Rozdiel medzi úspechom a neúspechom činí 20%. Súd prvej inštancie rozhodne o výške nároku do právoplatnosti tohto rozsudku z dôvodu hospodárnosti.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 52 CMP podľa ktorého nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd nevzhliadol dôvod pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania úspešnej odporkyňi v zmysle ust. § 55 CMP vzhľadom na jej postoj k navrhovateľovi ako k synovi.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolaateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).